Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3555

Vragen van het lid **Dijkgraaf** (SGP) aan de Staatssecretaris van Economische Zaken over *het afdwingen van vijf aanvullende landbouwenquêtes door het CBS* (ingezonden 16 augustus 2016).

Antwoord van Minister **Kamp** (Economische Zaken) en Staatssecretaris van Dam (Economische Zaken) (ontvangen 16 september 2016)

Vraag 1
Heeft u kennisgenomen van het bericht dat het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) bovenop de Landbouwtelling deelname aan vijf andere landbouwenquêtes wil afdwingen?[1]

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2
Op welke Europese bepalingen is de noodzaak om deze aanvullende landbouwenquêtes af te nemen precies gebaseerd?

Antwoord 2
De basis voor het samenstellen van deze statistieken zijn EU-verordeningen op grond waarvan de lidstaten verplicht zijn om informatie over deze onderwerpen aan Eurostat te leveren. Het gaat om zes EU-verordeningen: (EG) Nr. 543/2009 betreffende gewasstatistieken, (EG) Nr. 1165/2008 betreffende vee- en vleesstatistieken, (EG) Nr. 1185/2009 betreffende statistieken over pesticiden, (EG) Nr. 837/2007 betreffende statistieken invoerprijzen bepaalde soorten groente en fruit, (EG) Nr.762/2008 betreffende statistieken over aquacultuur en (EG) Nr. 1337/2011 betreffende statistieken meerjarige teelten.
De responspercentages op de betreffende enquêtes zijn zover teruggelopen, dat het niet langer mogelijk was om betrouwbare informatie over de landbouwsector te produceren. Dat was de aanleiding voor het besluit om over te gaan tot verplichtstelling van de voorheen vrijwillige enquêtes.

[1] «CBS verplicht boeren tot deelname aan vijf enquêtes», Nieuwe Oogst, 12 augustus 2016 (https://www.nieuweoogst.nu/nieuws/2016/08/12/cbs-verplicht-boeren-tot-deelname-aan-vijf-enqu%c3%aates)

ah-tk-20152016-3555
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2016

De informatie die via deze enquêtes wordt verzameld, wordt dus gebruikt om te voldoen aan de verplichting om statistische gegevens aan Eurostat te leveren. Deze informatie wordt vervolgens voor verschillende doeleinden gebruikt. Ze vormen belangrijke informatie om het landbouwbeleid op te baseren, zowel Europees als nationaal. Ook het bedrijfsleven, zoals de landbouwcoöperaties en de mengvoeder- en zuivelindustrie, maakt gebruik van de informatie.

Vraag 3
Is het (juridisch) mogelijk om meer gebruik te maken van gegevens uit de jaarlijkse Landbouwtelling, eventueel via extrapolatie?

Antwoord 3
Gegevens uit de Landbouwtelling worden al zoveel mogelijk gebruikt door het CBS. Voor de aanlevering van gegevens aan Eurostat over de veestapel per 1 mei, die de EU-verordening vraagt, worden gegevens uit de Landbouwtelling gebruikt. Er vindt daarvoor geen aanvullende enquête plaats.
Voor de aanlevering van gegevens over de veestapel per 1 december, die de EU-verordening tevens vraagt, zijn de gegevens van de Landbouwtelling te gedateerd en moeten aanvullende gegevens verzameld worden. Het CBS probeert deze aanvullende gegevens zoveel mogelijk uit bestaande registers te halen. Zo worden gegevens over het rundvee, schapen en geiten verzameld uit de registers van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) voor identificatie en registratie van dieren (I&R). De I&R van de varkensstapel is niet volledig genoeg om te vertalen naar de omvang van de varkensstapel per 1 december, omdat die alleen de gegevens over de aantallen aan- en afgevoerde varkens per bedrijfslocatie bevat en geen inzicht geeft in de veranderingen door geboortes op een locatie zelf. Extrapolatie van de gegevens uit de Landbouwtelling is dus niet mogelijk om de omvang van de varkensstapel per 1 december te bepalen omdat de I&R varkens geen goede indicator is voor de ontwikkelingen van de varkensstapel tussen 1 mei en 1 december. Daarom stuurt het CBS enquêteformulieren uit aan een aantal varkenshouders die op basis van een steekproef worden bepaald.
Verder bevat de Landbouwtelling geen gegevens over oogstramingen of het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

Vraag 4
Is het (juridisch) mogelijk om voor de oogstramingen van appels, peren en akkerbouw ook gebruik te maken van beschikbare sectorale oogstramingen?

Antwoord 4
Ja, voor een deel is dat mogelijk en gebeurt dit ook. Het is echter niet altijd mogelijk omdat de gegevens van de ramingen onvoldoende objectief, betrouwbaar en/of nauwkeurig zijn. In het geval van de oogstraming appels en peren van het GroentenFruit Huis is de oogstraming zelfs gebaseerd op eerdere cijfers van het CBS. Zonder de CBS-cijfers kan deze oogstraming dus niet worden gemaakt.

Vraag 5 en 6
Bent u voornemens in overleg met het CBS in te zetten op het zoveel mogelijk voorkomen en inperken van de genoemde aanvullende enquêteverplichtingen?
Bent u voornemens te voorkomen dat landbouwbedrijven opnieuw met extra lastendruk te maken krijgen? Zo ja, hoe?

Antwoord 5 en 6
Het CBS zet al decennialang sterk in op het verlagen van zowel de feitelijke als de ervaren lastendruk bij het bedrijfsleven. Hierdoor is de feitelijke administratieve lastendruk sterk gedaald, met 70% in de periode 1994–2014. Het CBS blijft daarnaast werken aan een verdere reductie.
Er is vanuit het Ministerie van Economische Zaken regulier contact met het CBS over de ontwikkeling van de administratieve lastendruk die het gevolg is van de uitvoering van EU-verordeningen. Het CBS gaat bij de uitvoering van deze verordeningen na of er reeds informatie beschikbaar is bij het CBS of in registraties van de overheid. Indien dat niet of onvoldoende het geval is, en er geen andere mogelijkheden zijn om de informatie met voldoende

betrouwbaarheid en kwaliteit te verkrijgen, wordt de noodzakelijke informatie via een enquête verzameld. De landbouwenquêtes waar het hier om gaat, zijn in eerste instantie op vrijwillige basis uitgevoerd. Aangezien het responspercentage zodanig was teruggelopen, dat het niet langer mogelijk was om betrouwbare informatie over de landbouwsector te produceren, is overgegaan tot verplichtstelling van de enquêtes via de aanpassing van het Besluit gegevensverwerving CBS. In deze
Algemene maatregel van bestuur zijn de gegevens aangewezen en tevens de categorieën van ondernemingen, vrije beroepsoefenaren, instellingen en rechtspersonen waar die gegevens worden opgevraagd. Dit is gebaseerd op de Wet op het Centraal bureau voor de statistiek (Artikel 33 lid 3).
In de antwoorden op vragen 3 en 4 zijn reeds voorbeelden genoemd van registerdata die het CBS gebruikt. Er zijn nog meer voorbeelden te noemen. Zo maakt het CBS voor de statistiek Gewasbescherming voor glastuinbouw waar mogelijk gebruik van MPS-data («More Profitable Sustainability»-Group, zorgt voor ontwikkeling, beheer en uitvoering van certificering op het gebied van duurzaamheid) en GreenlinQdata (glasgroenten 2016, opvolger van Groeinet 2012). Binnen de fruitteelt is er een samenwerking met Fruitconsult. Daarnaast worden regelmatig nieuwe mogelijkheden onderzocht. Zo heeft een onderzoek naar het benutten van fiscale data geleid tot het samenstellen van de productiewaarde siergewassen zonder dat het CBS daarvoor nog aanvullende gegevens hoeft uit te vragen. Ook wordt verder onderzoek gedaan naar het beter benutten van beschikbare I&R-gegevens. Deze voorbeelden illustreren de inspanningen en het streven van het CBS om alternatieven te vinden voor het houden van enquêtes.